

Izhaja, izvešmi pondeljek, vsak dan zjutraj. Pismo se ne sprejema, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna Edinost. Poština znaša za mesec L 7. —, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32. —, in celo leto L 60. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11.57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (73 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1. —, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, majnanj po L 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

„DRANG NACH OSTEN“

Znan in žalostno proslul je tisti nemški »Drang nach Osten«, tista težnja nemškega naroda na jugovzhod. To stremljenje je imelo svoj izvor v duševnosti nemškega naroda, kakor je nastala vsled za nemški narod srečnega razvoja stvari v Evropi. In to po zaslugi vojne sreče in spretnosti nemških državnikov, ki so znali izkoristiti to srečo za večanje moči nemškega naroda, ki je dosegel svoj višek pod vladavino sedanjega prognanca bivšega cesarja Viljema. Ta je bil najizrazitejši in najtipičnejši predstavnik duševnosti tedanjih nemških vladajočih krogov. Ti krogi so bili uverjeni, da so Nemci prvi narod na svetu, da so od Boga določeni za gospodarje sveta. Zagospodarovati so hoteli od Belta do Adrije in od tu do Bagdada. To je bil tisti nemški »Drang nach Osten«. V tem je tudi prvi in glavni vzrok strašne katastrofe, ki je zadela Evropo s svetovno vojno.

O tem stremljenju nemškega naroda je razpravljali te dni neki hrvaški članek. Razmotrivanja so posebno važna, ker se pisec ozira nazaj in gleda obnemem predse. Na podlagi minulosti ugiblje o bodočnosti! Ta ideja Drang nach Osten se je — pravi — polastila vseh duhov v Nemčiji. Po porazu Francije in letu 1871. je ves znanstveni in industrialni svet v Nemčiji začel pripravljati definitivni, končni poraz Francije, da si preko porazne in strše Francije Nemčija pridobi odprto pot do Oceana, preko Avstro-Ogrske pa do Bagdada. Istotako hočejo tudi danes pripravljati nemški narod za gospodarsko zavajanje Vzhoda in si ustvariti svobodno pot do morja! Pot do tih ciljev pa ne gre več preko Belgije, ali Poljske, a ona preko Apenin je že davno opuščena. Ostaja torej Nemcem le ena pot, kjer bi našli na najmanjši odpor v političnem in gospodarskem pogledu. Ta pot gre preko jugoslovenske države. Nemčiji služi Avstrija kot prednja straža. Te nemške namere se očrtujejo vedno jasneje. V Jugoslaviji se snujejo banke z nemškim kapitalom, ki naj pospešujejo trgovino Jugoslavije z Nemčijo. K temu se pridružujejo še kulturni momenti, ker je večina jugoslovenske inteligence imela nemško vzgojo. Stranke se pehajo za naklonjenost Nemcev v Ju-

goslaviji in ti poslednji so se začeli krepko organizirati. Tudi češko časopisje — pravi članek — opozarja že na velike nevarnosti teh nemških načrtov. Tudi konferenca v Genovi naj bi imela uglediti pot, da se ta nemški val razširi. In to ne samo čez Jugoslavijo! Ta Drang na jugovzhod je — zaključuje članek — življenjska potreba za Nemčijo.

Članek sodi torej, da nemška nevarnost, ki je ogrožala pred vojno vse druge narode in države in je zažgala svetovni požar, ni prenehala in da bo ogrožala svet tudi v bodoče. Izbrala je le drugo obliko. Mesto sablje nastopa industrijski in trgovski velekapital.

Stvar pa ne zadeva samo Jugoslavije, ampak tudi vse velesile entente! Jugoslavija je po svojem zemljepisnem položaju na meji dveh svetov, na meji med Vzhodom in Zapadom. Poklicana je torej, da služi kot jez proti pretiranemu ekspanzivnostim, ki se porajajo tekom stoletij to — in onostran jugoslovenskega ozemlja. Sto in sto let je prebivalstvo tega ozemlja v večnih krvavih bojih odvrčalo turške navale in rešilo s tem zapadno kulturo. Zdi se, da se je zgodovinski poklic jugoslovenskega naroda obnovil: zopet mora služiti kot jez. Menjala se je samo fronta in menjala so se sredstva. Fronta je obrnjena proti Nemcem in sredstva niso več stoletni boji in poizgi, ampak trdo delo na vseh poljih moderne kulture in tehnike.

Jugoslovanski narod je v stoletnih krvavih bojih z divjimi Turki postal eden najbolj hrabrih narodov v Evropi. In tako ga tudi kulturni in politični boj z visoko razviti in močnim nemškim narodom gotovo povzdigne do velevažnega činitelja v evropskem življenju. Toda: ali bo mogel mlad in razmeroma maloštevilni jugoslovanski narod vzdržati ta boj, brez zaslonbe svojih zaveznikov in pokroviteljev v ententi? Ali bo mogel vzdržati ta boj, če se mu bodo celo, semtertje, metala politična polena pod njegov državni voz?

O tem naj razmišljajo v Jugoslaviji in povsod drugod, kjer ne smejo biti brezbrizni spricho nevarnosti nemškega »Dranga nach Osten«!

Italija

Vladna kriza še vedno nerešena

RIM, 24. Ko so se ponestrili vsi poizkusi Giolittija, Orlanda in De Nicole, teh glavnih voditeljev demokratov, je bila poluradno poverjena sestava nove vlade kakor v zasmeh poslancu De Facta. De Facta se trudi z vsemi silami, da bi našel sotrudnikov za sestavo kakršnekoli vlade. Medtem se delajo njegovi nasprotniki iz njega norca. »Paese« Nittijevu glasilo, vprašuje ironično, kakšno ulogo bo mogel igrati De Facta, ki je sicer dober človek, toda v mednarodni politiki ničla, kot voditelj konference v Genovi, v družbi politikov, kakor sta Lloyd George in Poincaré.

Zbližanje med ljudsko in socialistično stranko postaja medtem vedno bolj očitno in ga te dve stranki niti ne zatajujejo. Nasprotnim strankam so se zadnje dni približali tudi agrarci, toda vlada, ki bi imela proti sebi dve največji stranki v Italiji, ljudsko in socialistično, bi bila nemogoča za življenje.

Krizo občutijo predvsem stranke, ki niso navajene biti vladane. Nacionalisti in fašisti so začeli akcijo svoje vrste, da popospešijo rešitev krize. Začeli so razdeljevati proglase, v katerih zahtevajo takojšnjo sestavo vlade. Proglas zaključuje: »Italija zahteva močno in resno vlado. Ali jo bo znal dati parlament, ali bomo iskali vlado pri onih, ki so nas rešili na Pavi in pri Vittorio Veneto! Živela vojska, živela Italija!«

Genovska konferenca odgodena

RIM, 24. (Uradno.) Radi ministrske krize smatra italijanska vlada za potrebno odgoditi za nekaj časa otvoritev konference v Genovi. Vlada se pogaja z zavezniki za sporazumno določitev dneva otvoritve te konference. Pripravljalna dela se seveda nadaljujejo.

Zvišanje fonda za vojne odškodnine.

RIM, 24. Na računskem dvoru je bil včeraj vknjižen odlok z dne 22. januarja t. l. za zvišanje fonda za predujme vojne odškodnine v tekočem finančnem letu ljunov in so tako dosegli izdatki za vojne odškodnine v tekočem finančnem letu 1800 milijonov.

Jugoslavija

Sestanek v Ljubljani odpade zaradi italijanske vladne krize

PELGRAD, 23. Z ozirom na trajajočo in poostreno krizo italijanskega kabineta je čehoslovski ministrski predsednik dr. Beneš odložil svoje potovanje v Rim. Vsdled danih okoliščin odpade tudi že projektirani in v podrobnostih programatično izdelani sestanek zastopnikov Male entente v Ljubljani.

Čehoslovski poslanik g. Kalina je bil včeraj pripravljen za odpotovanje v Ljubljano in Trst. V zadnjem hipu po so prišla iz Prage uradna poročila, da dr. Beneš ne gradu udeležiti tudi poljski ministrski predpoteje v Rim in torej tudi ne v Ljubljano, sednik Skirmunt. Na sestanek v Belgrad

pa pridejo tudi francoski strokovnjaki, tako zastopniki Francoske banke, zastopniki pariške trgovske zbornice in zastopniki drugih bank.

Potovanje čehoslovških dijakov v Jugoslavijo

PRAGA, 23. Javljajo se, da obiščejo okoli Velike noči dijaki državne trgovske šole v Banjski Bistrici na Slovaškem Ljubljano, Zagreb, Primorje in Belgrad. Pozneje pridejo tudi dijaki državne trgovske šole v Nitri na Slovaškem. Tudi učenke višje dekliške šole v Pragi nameravajo napraviti zlet v Jugoslavijo.

Angleški pogoji za čehoslovsko posojilo PRAGA, 23. »Lidove Noviny« javljajo, da je Anglija stavila težke pogoje za čehoslovsko posojilo 5 milijonov funtov sterlingov. Obrestna mera znaša 8.88%. Dva milijona od tega posojila se vstjejeta na račun dolga za moko in se izplača samo 2.7 milijona. Dr. Beneš tozadevne pogodbe še ni podpisal.

Romunska

Zdravice Aleksandra in Ferdinanda. — Pogovori med Pašićem in Bratianom

BUKAREŠTA, 23. (Zakasnelo.) Na sinočnjem slavnostnem kosilu je nazdravil Ferdinand Aleksandra s sledečimi besedami: »Zaroka Vašega kr. Velikanstva z mojo ljubljeno hčerko je začetek srečne zveze med obema kraljevima družinama. Izrekam najiskrenejša voščila za srečo svoje hčerke in onega, ki ga bom vnaprej smel imenovati svojega sina. Zveze prijateljstva, ki vežejo oba naroda že več kot eno stoletje, bodo doblje novih moči v združitvi obeh dinastij. Oba naroda sta prenesla isto trpljenje in sta s pomočjo istih življenjskih energij kljubovala vsaki uničujoči sili. Skupni interesi, skupno prelika kri na poljih Dobruže tvorijo podlago za prijateljstvo med obema narodoma, ki bo imelo svoje dobre posledice v veliki nalogi splošnega pomirjenja in civilizacije. Sodolovanje skupnih interesov za mirno bodočnost bo okrepilo odnose prijateljstva in medsebojnega zaupanja v procvit obeh narodov. Dvigam kozarec na zdravje Nj. Vel. kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Aleksander je odgovoril s sledečimi besedami: »Preginjen se po moji zaroki in vzradočenega srca ne morem najti besed, ki bi izrazile čustva hvalečnosti za pristen sprejem, ki sem ga bil deležen v romunski prestolici. Ob povratku v svojo domovino po nepozabnih dneh mojega prvega obiska sem lahko videl navdušenje, ki ga je ta zveza vzbudila v mojem narodu. S tem je na novo potrjeno staro prijateljstvo obeh sosednih držav, ki gojita isto željo za zagotovitev svobode in razvoja njunih življenjskih sil. Dvigam svoj kozarec na slavo Vašega kraljevstva, na srečo kraljevske družine in procvit Romunske.

Včeraj so se sestali ministrski predsednika in zunanja ministra Romunije in Jugoslavije. Razpravljali so o sodelovanju obeh držav na genovski konferenci in o potrebi sklicanja preliminarne seje držav Male entente. Pogovori se nadaljujejo.

Izjave Pašića in Ninčića o sodelovanju Jugoslavije in Romunske

BUKAREŠTA, 23. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić se je obširneje izjavil zastopnikom tiska o medsebojnih odnosih Romunije in Jugoslavije. Pripravljen je, da se bodo medsebojne vezi še bolj utrdile v skupni borbi. Zunanji minister dr. Ninčić pa se je izrazil, da vežejo Romunijo in Jugoslavijo skupni interesi, ki zahtevajo in diktirajo skupno akcijo obeh držav v bodočnosti. Konferenca v Genovi ostane brezuspešna, če se popreje ne doseže popoln sporazum.

Rusija

Konferenca v Genovi in priznanje sovjetske vlade. — Posledice priznanja ruskih dolgov

BEROLIN, 23. »Rote Fahne« objavlja Radekov članek pod naslovom »Sovjetska Rusija in Genova«, v katerem pravi med drugim: »Povabilo sovjetske Rusije na mednarodno konferenco, na kateri se ima izdelati načrt za svetovno gospodarsko obnovo, pomeni samo ob sebi priznanje sovjetske vlade, če ta sprejme dolžnosti, katere smatrajo evropske kapitalistične države kot potrebne za vstop Rusije v krog mednarodnega gospodarstva.

Ni posebnega vprašanja priznanja sovjetske vlade, ki drugače posebnega vprašanja gospodarskega sodelovanja. Vprašanje priznanja starih ruskih dolgov ima bolj pravno nego materialno važnost, vsaj za prihodnja leta, ko Rusija ne bo mogla izplačevati svojih dolgov. V tej stvari je važno samo vprašanje, ali bo ententa dala Rusiji na razpolaganje potrebna posojila za obnovo njenega gospodarskega življenja.

Ce bi se ruska vlada izjavila tudi pripravljen, da prizna 100 milijard zlatih rubljev ruskih dolgov, bi ententa s tem dobila le papirnato kupo. Kdo verjame danes, da bo Nemčija plačala svoj dolg v 20 letih. Noben pameten človek ne more reči, kakšno bo v 10. letih razmerje moči med državami in v kakšni meri bo mogoče izvršiti sprejete obaveze.

Priznanje dolgov mora dati tej ali oni državi privilegij pod pogoji, ki morajo zajamčiti posojilo, ki ga bo dobila Rusija.

V Rusiji ne bo ne čistega komunizma ne čistega kapitalizma. Čistega komunizma ne bo tako dolgo, dokler mednarodni delavski razred ne zmaga in dokler ne prinese kmetom prave koristi ter jim dokaže prednost komunističnega reda. Čistega kapitalizma ne bo tako dolgo, dokler bo obstajala sovjetska oblast delavcev in kmetov.

Ruski pogoji za prihod na konferenco v Genovi

BEROLIN, 23. Vesti o ruskih pogojih za udeležbo na konferenci v Genovi prihajajo pogostoma in se ne strinjajo vedno. Sedaj prihaja vest iz Moskve, da je potrebna komisija, ki se bavi s pripravi konferenco, stavila te-le pogoje:

1. Odškodnina za izgube, ki jih je Rusija pretrpela v bojih z Judičim, Denjikim, Kolčakom, Vranglom in s Poljsko. 2. Vračunanje ruskega kapitala, vložnega pri francoskih, angleških in nemških bankah, katerega je ententa zaplenila. 3. Odškodnina za uničene in zaplenjene ruske vojne in trgovske ladje. 4. Odškodnina za blago, ki ga je ruska vlada kupila, a ga ni dobila.

Znesek vseh teh ruskih zahtev presega baje svoto vseh ruskih predvojnih dolgov.

Francija

Beneš odpotoval iz Pariza

PARIZ, 24. Včeraj je Beneš odpotoval v Prago.

Vojaška kontrola nad Nemčijo. — Poincaré hoče pridržati v Franciji nemške kapitale

PARIZ, 24. Sinoči se je povrnil v Berolin francoski general Nolet, predsednik zavestne komisije v Berolinu. Danes bo sporočil nemški vladi, da bodo zavezniki še nadalje vzdrževali vojaško nadzorstvo nad Nemčijo radi nepovoljnega stanja njene razorožitve.

Med razpravo proračuna za povračilive izdatke je opozarjal Tardieu v francoski poslanski zbornici na določitve versailleske pogodbe, ki dovoljujejo zaveznikom prilastitev tujih deviz, ki so jih Nemci naložili pri inozemskih bančnih zavodih. Poincaré je odgovoril, da je konfederal predsednik z nemškim poslanikom Mayerjem o uhanjanju nemških kapitalov iz Francije in investiranju teh kapitalov v vnanje devize. Zagotavljal je, da bo francoska vlada upotreabila vsa razpoložljiva sredstva za izenačenje finančnih bremen Francije in Nemčije. Izjava Wurtha, da so nemški izdatki višji od francoskih, je bila postavljena na laž od izvedencev. Francoska vlada bo vztrajala trdno na svojem stališču, ki ga bo Nemčija morala prej ali slej sprejeti.

Anglija

Lloyd George in Poincaré bosta razpravljala na sestanku o vseh vprašanih genovske konference

LONDON, 24. V doljni zbornici je izjavil Lloyd George, da je z ozirom na veliko število raznih problemov nemogoče razpravljati v zbornici o namensih genovske konference. Sestanek izvedencev se bo natančneje bavil s temi vprašanji in skušal doseči sporazum iz glavnih vidikov. Razen tega se bo sestal v nedeljo Lloyd George s Poincaréjem, kjer bosta oba ministrska predsednika proučevala način za skupno postopanje Anglije in Francije na konferenci v Genovi.

Vstaja v Turkestanu

LONDON, 24. Ze delj časa so krožile vesti o vstaškem gibanju v Turkestanu. Sovjetska vlada potrjuje sedaj, da je izbruhnila v okraju Semirjehenski na kitajski meji revolucija. Iz Revala poročajo, da je bil poslan general Peters z močno armado v Turkestan proti vstašem.

Krvavi boji v Indiji

LONDON, 24. Pall Mall Gazette poroča, da je državni tajnik v Indiji Montagne odstopil. Politični krogi so sprejeli to vest z veseljem, ker so vsi smatrali Montagneja za glavnega krivca indijskih nemirov. Mož brez vsake energije ni imel dosti poguma, da bi dal Gandhija aretirati. Splošno se sodi, da bo napočila po odstupu Montagneja v Indiji boljša doba.

Medtem je dospela iz Kalkute brzjavna vest, da so se odigrali v Sylhetu in Assanu krvavi prizori. Tu so se vršili kljub prepovedi veliki ljudski shodi. Nenadoma so se pojavili policijski agenti. Sklicatelji shodov so se ravno pripravljali, da razpustijo zbrane množice, ko je napadlo nekaj stotin orožanih mož navzoče policiste. Policija je pričela streljati in ubila osem Indijcev. Stražniki so imeli tri mrtve.

Nemčija

Rathenau o nemški politiki nasproti Rusiji

BEROLIN, 23. Na eni zadnjih sej odbora za vnanje stvari je govoril minister Walter Rathenau o nemški politiki nasproti Rusiji, posebno glede vprašanja obnove Rusije. Seja je bila zaupna, toda vendar se je izvedelo za vsebino Rathenauovih izjav. Predvsem je Rathenau natanko poročal o pogajanjih nemške vlade s sovjetskima delegatoma Radekom in Krasinom. Rathenau je poudarjal potrebo čim prejšnjega političnega in gospodarskega sporazuma s sovjetsko Rusijo, posebno spricho dejstva, da se tudi na ruski strani kaže živa želja po sklenitvi trgovske pogodbe z Nemčijo.

Treba pa je odstraniti obojestranske ovire v obliki pogojev, o katerih se mora globoko razpravljati toliko v Berolinu, kolikor v Moskvi.

Kar se pa tiče nemške udeležbe pri gospodarski obnovitvi Rusije, je Rathenau poudarjal, da mora Nemčija v tem oziru nastopati sporazumno z zavezniki. Predvsem se po njegovem mnenju ne more ločiti vprašanje odškodnine, ki jo dolguje Nemčija zaveznikom od vprašanja njene udeležbe pri obnovitvi Rusije. Po njegovem mnenju bi bila najbolj primerna rešitev odškodninskega vprašanja ta, da bi Nemčija dobavljala Rusiji nemške sirovine in industrijske izdelke, katerih vrednost bi se odbila od svote odškodnin, ki jih Nemčija dolguje Franciji, Angliji in Italiji.

Nemčija bo izročila morilce španskega ministrskega predsednika

BEROLIN, 24. Casopisi poročajo, da ni Nemčija po nemško - španski pogodbi iz leta 1879. prisiljena izročiti politične zločince. V zadevi morilcev španskega ministrskega predsednika Data javljajo pa iz verodostojnega vira, da ni imel ta umor namena zrušiti državno ustavo, ampak je bil le čin maščevanja, zakar bi morala nemška vlada izročiti te zločince.

izlet nemških novinarjev in književnikov v Jugoslavijo

BEROLIN, 23. Kakor poročajo, prireditelj nemški novinarji in književniki na spoulad zlet v Jugoslavijo. Jugl. vlada je ugodila želji nemškega novinarskega združenja ter obljubila, da bo šla izletnikom na roko. Zleta se udeležijo tudi več nemških industrijalcev. Turneja je samo kulturnega in gospodarsko-industrijskega značaja.

Avstrija

Posojila Avstriji in vrednost njene valute.

DUNAJ, 24. Otto Bauer je imel govor, kjer je razpravljal o uporabi posojil, ki so jih razne države dovolile v zadnjem času Avstriji. Po njegovem mnenju bo morala vlada zaustaviti nepretrgano padanje avstrijske valute, na drugi strani bi pa njeno prehitro zboljšanje slabo vplivalo na industrijo in izvoz. Industrija ne bi mogla prenesti takih poizkusov in še najmanj preneglega spreminjanja valute. Najvišji cilj vlade mora biti v tem trenutku ustaljenje vrednosti avstrijske krone v mejah možnosti.

Ugodnosti v železniškem prometu med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo

DUNAJ, 24. Ravnateljstvo avstrijskih južnih železnic poroča, da se bodo vsled sporazuma z Jugoslavijo otvorile direktne železniške zveze Gradec - Maribor - Celovec čez jugoslovenska tla. V teh vlakih ne bodo potniki podvrženi obsejni kontroli in ne bodo potrebovali potnih listov.

Avstrija uvede dvojno valuto

DUNAJ, 23. Avstrijska vlada pripravlja načrt o sanaciji državnega budžeta. Vlada namerava vpeljati sistem dvojne valute, ki je določena za eksport. Polagoma se ukina dosedanja kronska veljava.

Turčija

Turške zgube: 500 tisoč mrtvih in 890 tisoč invalidov

LONDON, 24. Zdravstveni oddelek turške armade poroča, da je imela do sedaj Turčija sledeče vojne zgube: 501.091 mrtvih in 891.364 invalidov. Te zgube so razdeljene na razne fronte tako-le: v Kavkazu 218.578, v Dardanelah 101.147, v Palestini 80.764 in v Mezopotamiji 44.721. V Mezopotamiji in Palestini so večino teh zgub povzročile bolezni.

Amerika

Amerikanska komisija za konsolidacijo vnanjih dolgov sestavljena

NEW YORK, 24. Prezident Harding je imenoval v komisijo za konsolidacijo vnanjih dolgov državnega tajnika, trgovskega in zakladnega tajnika, enega senatorja in enega poslanca.

Nizozemska

Delavci zahtevajo svoje posebno zastopstvo na genovski konferenci

HAAG, 24. Vsdled prošnje mednarodnega krščanskega sindikata delavcev sta se katoliški delavski urad in narodno-krščanski delavski sindikat obrnila na nizozemsko vlado, da bi bilo delavstvo zastopano na razpravah genovske konference za gospodarsko obnovo Evrope.

Dnevne vesti

»Nazione« in proketo rokodelstvo. Včerajnja »Nazione« je priobčila pod naslovom »Sedaj hoče protektorat!« nekoliko pripomb k uvodnemu članku, ki smo ga objavili v četrtkovi številki. Pripombe laškega lista so obeljene z navadnim šovinizmom, kakor je že stara navada, da niti ne more biti drugače. Članec našega laškega tovariša pa vsebuje par trditve, ki so gole in gorostačne izmišljotine. Te izmišljotine ne morejo imeti nobenega drugega namena, nego da se z njimi ščuja italijan. javnost proti juljskim Slovonom. Kot takšen so proizvod tistega prokletega rokodelstva, na katero smo opozorili našim včeršnjim uvodnem članku. »Nazione« trdi, da smo s svojim člankom v četrtkovi številki pokazali: 1. da hočemo imeti nekak juljski protektorat; 2. da smo nasprotniki svobodne luke; 3. da hočemo omajati že izvršeno aneksijo Juljske Krajine k Italiji, skratka: da ne priznavamo novonastalega položaja. To

Izmišljotina so tako nezmislive, da bi jih ne bilo niti treba zavračati, ko bi ne bila italijanska javnost tako lahkoverna. Resnica je, da nismo mi še nikoli rabili v naših sestavkih besede protektorat, temveč da smo vedno in tudi bomo zagovarjali in zahtevali avtonomijo za naše dežele. V tej naši zahtevi se v glavnem strinjamo z večino laških ljudskih množic naše dežele in tudi s strankami takimi imenovane levice v rimskem parlamentu. Posebno pa se je obesila »Nazione« na »sklepanje pogodb« in na »pokroviteljstvo italijanske zastave«. Kakšne pa so tiste pogodbe, ki jih baje sklepajo sedaj razni »zastopniki« Trsta in Benetk o nekakih razdelitvah zaleđja, kakor da bi bilo odvisno od milosti ali nemilosti teh gospodov, ali se bo trgovina iz zaleđja obrnila v Trst, Benetke ali v Reko? In mari se ta pogajanja ne vršijo pod pokroviteljstvom italijanske zastave. Kaj pa si misli »Nazione« pravzaprav pod italijansko zastavo? Nam se zdi, da si predstavlja pod tem imenom le tri barve. Za nas pa je italijanska zastava izraz in simbol italijanske države. Sicer pa smo mi govorili v našem članku le o sklepanju pogodb z zaleđjem in ne o sklepanju mednarodnih trgovskih dogovorov med juljsko državo pod pokroviteljstvom Italije in kako nasledstveno državo. Tu pa je »Nazione« stvar zvalila, kakor je šlo njej prav za njeno znano rokodelstvo, in tu tiči tudi vsa njena zloba. Sporazum med tržaškimi trgovskimi in industrijskim svetom in zaleđjem pa je ne samo priporočljiv, temveč tudi neobhodno potreben, naj bo to Benetkam včas ali ne. Čim blagotnejša bi bila zaščita italijanske zastave (se vlade), čim bolj bi država vpoštevala voljo ljudskih množic, ki bi najbolj prišla do izraza v avtonomnih zastopstvih, tem lažje bi potežili vse nekdajne zaleđje Trsta zopet k sebi. Zato pa je potrebno nekaj, česar si »Nazione« in razni drugi patriotje in pol-seveda ne želijo, t. j. politično prijateljstvo z nasledstvenimi državami, ki ga mi vztrajno propovedamo. V tem našem prizadevanju nismo osamljeni, temveč naglašajo to potrebo tudi drugi listi Italije. Listu »Nazione« priporočamo, naj nikar ne meša avtonomije s protektoratom, ker je nevarno, da se ji bo zgodilo kakor s splitko vlačugo. »Nazione« je namreč prevlela besedo »propalica« v znani brzogovorni spletki »župana z ... vlačugo«.

Grda izmišljotina je tudi trditev, da smo mi proti svobodni luki. Mi smo že večkrat naglašali, da je proglasitev svobodne luke neobhodna potreba. Odločno pa se moramo upreti naziranjem, da vključuje ta zadeva vse juljsko vprašanje, in povdarjamo zopet, da sta gospodarsko in narodnostno vprašanje nerazdružljivo spojeni eno z drugim. Juljsko vprašanje je kakor krajcar na eni strani je »križi«, na drugi »mož« in enkrat pade tako, drugič tako. Jasno je torej, da mora listi, ki hoče res rešitev juljskega vprašanja zahtevati nekaj več kot prosto luko za Trst, ne da bi moral iti pri tem celo do protektorata. To velja za »Nazione« ravno tako kakor n. pr. tudi za proletariata.

Najhujša in obenem najgorostnejša pa je izmišljotina, da mi ne priznavamo aneksije in novonastalega položaja. Ta trditev je naravnost neverjetno drzna. Ako primerjamo s tega stališča zadržanje patriotov in pol ali »Nazione«, z našim zadržanjem, pridemo do ravno nasprotnega zaključka. Dejstvo je namreč, da rovarijo v več ali manj blagi obliki proti rapalski pogodbi ravno nacionalistični listi z »Nazione« vred. Nekateri celo javno izjavljajo, da te pogodbe ne priznavajo! S tem se umetno goji laški resentiment v naši deželi (mislimo na oni pravi resni resentiment), ki podžiga sovraštvo na levo in desno in ki je vse kaj drugega kot element miru. Pozivamo »Nazione«, naj pove, kdaj smo mi rekli, da ne priznavamo meje, ki jo je določila rapalska pogodba. Mi razumemo, da je gotovim laškim krogom strašno žal, ko vidijo, da je naše zadržanje v besedi in dejanju popolnoma korektno in lojalno. To jim namreč jemlje sapa pri čuvanju proti nam. Mi jim ne moremo pomagati. Smilijo se nam sicer, toda ni nas volja, da bi nasedali na njihove limanice.

V dobri modernih zakonov. Takoj po občinskih volitvah v Klani (v Istri) je maršal pozval 15 mladeničev, naj takoj odidejo pod orožje! Spremljal jih je sam do postaje Sapijane, kjer so morali sami plačati vozne listke za vožnjo nekam v južno Italijo. Ko so došli na določeno mesto, so povprašali po oblasti ali poveljstvu. Vsi so se jim — smejali. Milili so menda, da so to tako kakih pohajčali ali berači. Maršal v Klani je sicer res brezvoljen, naj mladeniče — takoj stavijo pod orožje, ker da so punjarji, oblasti v južni Italiji pa so se temu smejale. Gospod maršal v Klani je menda mislil, da je on vrhovni zapovednik vojske. Čemu ste prišli semkaj, so povpraševali naše mladeniče v južni Italiji? Na nabore — so odgovorili. Kaki nabori? Kaki maršali? Tu ni ne naborov, ne službe za vas! Vrnite se zopet, odkoder ste prišli. In mladeniči so se res vrnili domov! Sicer brezplačno, ali izstradani, brez denarja, zasmehovani! Tu je pač upravičeno vprašanje: kakov red je to, da more kak maršal tako mučiti naše ljudstvo? Kje je to zakon? Kdo povrne sirotam škodo? Ali bo potem kako čudo, če mladeniči ne bodo verovali odslej niti naredbam ministrja? Take stvari se dogajajo pri nas v večno slavo vladavine — Salate!

Izmenjava vrednostnih papirjev predvojnega avstrijskega dolga. Tukajšnje višje nadzornišvo državne zakladnice naznanja, da se bo v sredo, dne 1. marca t. l. pričela po vsem kraljestvu iz-

menjava vrednostnih papirjev predvojnega avstrijskega dolga s papirji petodstotne ital. državne rente. V Julijski Kraljini bo to izmenjavo upravljala sekcija drž. zakladnice v Trstu in podružnice italijanske banke v Gorici, Puli in Trzinu. Oni, ki se ne morejo poslužiti teh zavodov, bodo lahko izročili tozadevne vrednostne papirje pri krajevnih poštinih uradih. Izmenjena papirja ital. drž. rente bodo dotičniki prejeli potom istih poštinih uradov. Rok za predložitev teh papirjev traja 45 dni počenši s 1. marcem t. l. Po tem roku se te vrednotice ne bodo več sprejemale.

Otroška pustna prireditev. Iz učiteljskih krogov smo prejeli sledeči dopis: Sentjakovski plesni učitelj. G. Bizjak misli aranžirati na svojo pest pustno otroško prireditev, ki bi obstojala samo v plesih razne vrste. Moje mnenje in mnenje vseh razsodnih ljudi je, da bi morali otroške prireditve aranžirati in voditi predvse oni, ki vzgajajo mladino, učitelji in za vrtnice, vrtnarice. Ti najbolj razumejo otrokovo dušo in bi znali najbolj poskrbeti za res pravo zabavo. Slab bo naš naraščaj, če mu bomo nudili le zabave po pustnem programu. Učitelj.

Znižanje cene sladkorja. Mestni konsorcij za aprovizacijo poroča, da je od danes naprej do nadaljnjega določena cena sladkorja na 620 lir za kg.

Namisljeni zastopniki zadrage vojnih jetkavcev v naši deželi. Tukajšnja sekcija ital. nar. združenja voj. jetkavcev nam poroča, da krožijo tod te dni gospodje, ki ponujajo pod pretvezo, da so zastopniki neke zadrage vojnih jetkavcev v Milanu, na prodaj podobne in koledarje v korist te zadrage. Radji tega sporoča udruženje italijanskih vojnih jetkavcev, da je ono edino pooblaščenno od vlade, da sodeluje v vseh komisijah, ki se bavijo z urejevanjem vojnih pokojnin in organizacijo boja proti jetki in da nima ničesar skupnega z gorlomenjeno namisljeno zadrugo.

Mladinsko društvo »Prosveta« pri Sv. Mariji Magd. ima danes ob 20. sestanek dramatič. a odseka. Voda.

Prosek. Pevsko društvo »Hajdrih« priredi danes, v soboto, 25. t. m., točno ob 7 1/2 uri zvečer v »Starčevi dvorani« na Prosoku svoj zabavni večer. Vstop dovoljen le proti izkazni vabilu. Odbor.

Danes vsi na maskeradni ples »Sentjakovski Čitalnice«, kateri se vrši v lepo okinčani dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Ples vodi gosp. Josip Bizjak. Svira mali orkester. Poskrbljeno bo za bufet in garderobo. Začetek ob 9. uri zvečer. Ker je ta maskeradni ples prvi po vojni pri Sv. Jakobu in je čisti dobiček namenjen za fond dramatičnega odseka, se odbor nada obilne udeležbe. Vstop dovoljen samo dostojnim maskam. Odbor Sentj. Čitalnice.

Škedenj. V nedeljo 26. t. m. ob 11. uri zjutraj se bo vršil v gledališki dvorani prvi sestanek pevskega društva »Velesile«. Vabijo se vsi člani kakor tudi ljubitelji in prijatelji petja obojega spola, da se v čimvečjem številu udeležijo sestanka.

Kronsko - dinarski bankovci v Jugoslaviji se ne vzamejo iz prometa. Tukajšnja delegacija kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev sporoča: Spričo vesti, razširjenih v inozemstvu, da bodo v Jugoslaviji vzeti iz prometa kronsko - dinarski bankovci, oziroma jugoslovenske krone, objavlja finančno ministrstvo SHS, da so te vesti brez vsake podlage. Obstojta samo naredba, da se imajo budžetni obračuni vršiti v dinarjih, toda to ne pomeni, da se kronsko - dinarski bankovci vzamejo iz prometa, kakor se je to napačno tolmačilo v inozemstvu. Nasprotno se kronsko-dinarski bankovci, dokler se zakonitim potom ne vzamejo iz prometa, sprejemajo in morajo sprejemati toliko pri jugoslovenskih bankah kolikor v prostem prometu.

Jutri, na pustno nedeljo priredi Sentjakovska mladina običajni maskeradni ples v dvorani D. K. D. Dvorana bo nanovo okrašana, sviral bo mali orkester, bogato založeni bufet bo nudil vsem okrepčila, delovala bo dobro urejena šaljiva pošta in sploh je za veselo zabavo prekrbljeno v kar največji meri. Ples bo vodil gospod plesni učitelj Josip Bizjak. Začetek ob 20. Vabijo se torej vsi Sentjakobčani in veseli meščani, da se tega plesa udeležijo v čim večjem številu. Z gotovostjo se pričakuje velika udeležba, ker je čisti dobiček namenjen naši šport goječi mladini. Kdor se hoče torej pošteno zabavati, jutri k Sv. Jakobu.

Vsi dijaki srednješolci (tudi učiteljski) ki se vabijo, da se udeležijo v čim največjem številu sestanka, ki se bo vršil jutri v nedeljo 26. t. m. ob 10/30 v gostilni D. K. D. pri Sv. Jakobu. Ker gre za organizacijo srednješolcev, je dolžnost vsakega dijaka, da se za gotovo odzove temu vabilu. — Sklicatelj.

Kmetijska zadruga v Trstu javlja vsem svojim podružnicam in članom, da ima v zalogi semenski krompir, sadna drevesa in vse vrste travnih, deteljnih in zelenjavnih semen.

Iz tržaškega življenja

Odmevi dvojnega umora v gostilni »Pri Karlu« v ulici Tesa. Z ozirom na našo večerajno notico pod tem naslovom, smo naprošen od prizadete strani, da ugotovimo, da aretirani G. E. S. ni brezposela. Sedaj je zaposlen pri stavbi zadruzi. Obenem smo naprošeni, da ugotovimo, da omenjeni G. pošteno služi vsakdanji kruh za se in za svojo številno družino in da je njegova minulost neomadeževana.

Družina v smrtni nevarnosti. Včeraj ob prvih jutranjih urah je bil zdravnik rešilne postaje telefonično pozvan v hišo št. 20 v ulici Giovanni Boccaccio, kjer so potrebovale nujne pomoči tri osebe, in sicer trgovec Julij Bravin, njegova žena Filomena in njegov sin Armand. Vsi trije bi se bili kmalu zadušili s plinom, ki je uhajal čez nek skozi odprti petelinček v spalnici. Zdravnik je spravi vse tri neprevide osebe izven vsake nevarnosti.

Poskušena samomor. Olga Ferlugova, stanujoča v ulici dei Fabbri št. 8, je zavzela včeraj jutraj nekaj joda. Vzroki poskušene samomora niso znani.

Početje blazne ženske: tolkla se je s sekiro po glavi. 69 letna Celinda Ferro, stanujoča v ulici Scuole Nuove št. 20, je včeraj popokine nenazadnje zablaznela. Začela je kričati. Kar nena doma pa je vzela neke sekire in se začela tolči z njo po glavi. Bog si ga vedi, kakšen konec bi napravila blazna ženska, ko bi ne bili prihiteli v stanovanje sosedje in jo razorožili. Nearečnica je bila odpeljana s avtomobilom rešilne postaje v mesto bolnišnico, kjer so jo sprejeli v opazovalnico.

Okradena kuharica. Včeraj pri belem dnevu so vdrti »neznanci« v stanovanje kuharice Ana Guttmannove v ulici della Torretta št. 6 in odnesli nekaj perila ter nekaj zlatenine, v vrednosti 2173 lir.

Nesreča na delu. Delavec Ivan Dozzara, stanujoč v ulici Capitelli št. 15, je padel včeraj med delom s 3 m visokega mostiča v stari prosti luki in se nevarno poškodoval. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Porod na ulici. Antonija Carlonjeva, stanujoča pri Sv. Mariji Magd. zg. št. 37, je hotela iti včeraj jutraj na neki bližnji travnik, da bi pobrala perilo ki se je tam sušilo. Ko je prišla v bližnjo gostilno »Subietta« pri Sv. Soboti, je začela, da je prišla njena ura. Tedaj je prišlo na svet dete, ki pa se je kmalu potem preselilo v večnost. Novorojenček je padel namreč na tla in se ubil.

Vesti z Gorškega

Iz Repentabra. Društvo »Tabor« priredi v nedeljo, dne 26. t. m. pri gosp. A. Furlanu na Repentabru veseličo s sledenim sporedom: 1. Vodičev: »Pri oknu«, (poje mešani zbor). 2. Loharnar: »Pri zibel«, (poje mešani zbor). 3. J. Stritar: »Slovo od lastovke«. 4. Vodičev: »Zaljiva svatba«, (poje mešani zbor). 5. Šaljiv prizor v enem dejanju: »Kakšen gospod, tak sluga«. 6. Srečanje. Med posameznimi točkami bo sviral tamburaški zbor društva »Tabor«. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček bo šel v korist društveni knjižnici. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Nabrežina. Dramatični odsek Javne ljudske knjižnice v Nabrežini vprizori v nedeljo, dne 26. februarja 1922 v dvorani gosp. Fr. Grudna veseloigro s petjem v treh dejanjih »Rodoljub iz Amerike«. Začetek ob 17. uri.

Vesti iz Istre

• Herpelje. Iz Herpelj nam pišejo: Dne 2. marca se odpre tukajšnji semenj za parkljesto živino (goveda, prašiči, ovce) kakor tudi za konje. Na tem semnju se sklepajo navadno zelo dobre kupčije. Živine se prižene zelo mnogo in skoraj vsa se proda.

Čuden slučaj. Posestniku Antonu Dobralu iz Herpelj štev. 16 je ovca vrgla jagtje z osmimi nogami in dvema repoma.

Iz Boršta. Na pustno nedeljo 26. t. m. priredi tukajšnje pevsko in bralno društvo »Slovenec« zopet veseličo, a tudi to pot z zelo obširnimi in pustno-zanimivimi programom. Sodeluje civilna godba iz Ricmanj s pomnožitvijo nekaterih godcev iz Trsta. Domača godba mora — žal — v Lonjer, kamor je objubila svoje sodelovanje še ni pred 2 mesecema, ko jutrajšnja prireditev še ni bila namenjena. Začetek točno ob 16 1/2 uri na »Križišču«. Evo spored: 1. E. Adamič: »Petnajst let«, meš. zbor. 2. Dr. A. Schwab: »Slanica«, meš. zbor. 3. Jakob Alešev: »Eno uro doktor«, burka v enem dejanju. 4. H. Volarič: »Divja ročica«, sopran in alt solo s spremljevanjem harmonije. 5. J. Stoka-Vogrč: »Eksekutor«, kuplet iz »Moč uniforme«. 6. O. Dev: »Barčica«, meš. zbor. 7. Franc Rihar: »Prepirljiva sosedja«, burka v enem dejanju. 8. Juvenec: »Na goro«, meš. zbor (ponovitev). 9. Šaljiv, a pošten, prosta zabava.

Nedavno napovedani šalji zbor »Nos« odpre. Glavnemu reprezentantu — »solistu« je namreč hudo otekel nos, tako, da je izključeno, — čeravno je pust — da se nam prikaže na odru. Temu v odpravi pa je prisrbel odbor za drug natečaj.

Sprekrljeno je za dober prizgizek (»krofi«) in sladko kapljico. Blagajna se odpre že ob 3 1/2, da me bo preveč navala, kot se je to zadnjič pripetilo. Ker je čisti dobiček namenjen v kulturne namene, se pričakuje obilna udeležba.

in zato kličemo že naprej: »Dobro došli in nasvidenje, ljubitelji g. Pustala!« Odbor.

Vesti z Notranjskega

Vipava. Umrla je Marija Lavrič, mati našega gospoda dekana, v 80. letu svoje starosti. Čez dvajset let je pomagala gospodinji svojemu sinu-duhovnu. Do zadnjega je bila zdravega uma. Doma je bila iz Starega trga pri Ložu v cirkušnem okraju. Pokopali smo jo v petek, dne 17. februarja ob lepi udeležbi. Deset duhovnov je vodilo kondukt. Bila je pobožna in jako skromna mamka. Naj počiva v miru!

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 24. februarja 1922.

ogrsko krone	2.80	2.90
avstrijsko-nemške krone	—38.—	—41
češkoslovaške krone	34.25—	35.25
dinarji	25.—	26.—
leji	14.75—	15.75
marke	9.05—	10.05
dolarji	19.20—	19.40
francoski franki	179.25—	180.—
švicarski franki	382.—	387.—
angleški funti papirnat	86.—	86.40
angleški funti, zlati	101.50—	103.50
napoleoni	81.25	81.65

Poslano *)

Glavno zastopništvo zavoda »ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI V TRSTU« javlja sledeče:

Tukajšnji listi so objavili vest, da je bila po nalogu zakladnega ministrstva začeta preiskava, da se dožene upravičenost vesti proti poslovanju oddelka za police v prid bojevnikom v »Istituto Nazionale delle Assicurazioni«.

Glavno zastopništvo goriimenovane državne ustanove v Trstu smatra za potrebno, ne da bi se spuščale v razpravo o vestih, ki se ga v nikakem slučaju ne more tlkati, da naznani zavarovancem svojega delokroga, da urad za police v prid bojevnikom ni sestaven del zavoda »Istituto Nazionale delle Assicurazioni«, ampak urad, upravljan na račun zakladnega ministrstva.

»Istituto Nazionale delle Assicurazioni«, katerega zastopa Generalna agencija v Trstu, je avtonomna državna ustanova, ki je prevzela na podlagi zakona z dne 4. aprila 1912 št. 395 izključno le zavarovanja na življenje.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

†

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani sia oziroma brat

Ivan Placer

v nežni dobi 4 let, včeraj, dne 23. t. m., ob 1.30, nenadoma preminul.

Pogreb se bo vršil v soboto, 25. t. m., iz bolnišnice pri Sv. M. Magdaleni na tržaško pokopališče.

LOKEV, dne 24. svečana 1922. (121)

Mihael, oče. Kristina, mati.

Boris, brat. Marija, sestra.

Mall oglasi

BANČNI URAĐNIK, dobro šoliran, inteligenten, prijetne zunanosti želi znanja z gospodinstva ne nad 22 let, ali z mlado vdovo, v svrhu poznejše živitve. Ponudbe s sliko pod »Zakon« na upravnistvo. 261

HIŠA z vrtem in dvoriščem je na prodaj. Pojanila se dobi v Komun št. 33. 262

POSTELJA, popolna, za dve osebi in drugo pohištvo, se proda. Via Romagna 26, II lev. 263

GOSPODARSKO DRUŠTVO PRI SV. M. MAGDALENI ZGORNJI, gostilna pri Tirolcu razpisuje mesto najemnika (točnega) zadržne gostilne pod ugodnimi pogoji. Prošnje naj se pošljejo ali oddajo predhodniku pri Sv. M. Magd. zgornji štev. 73, ki daje tudi potrebne informacije, do 18. marca t. l. 337

KINA-VINO a železom po izkušenem receptu in druga enaka ima lekarna v II. Bistrici. 28

SREBRNE KROME plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Ponderes 6, I. 339

ENONADSTROPNA hiša z gostinjskim gospodarstvom, v zelo prometnem kraju v sredini trga, blizu farne cerkve, kole in sejmšča, zelo pripravo za mesarja, lesnega ali živilskega trgovca ali trgovca s senom itd. se takoj prodaja. Cena po dogovoru. Ponudbe pod »Ugodnost« Poljane št. 27, Slovenija. 360

CEPLJENE TRTE črne in bele se dobi v Trtnici Pipan, Preserje, Komen. 279

KROJACNICA ŠTOLFA, na novo odprta, na Opčinah, izdeluje najmodernejše in priproste kroje za gospode in dame. Potreba točna, cene konkurenčne. Delo obkrož od L. 80.— do L. 120.— Delo s podvleko od L. 150.— do L. 170.— Priporočam se za obilni obisk. 303

SPALNICE, bukovne, hrastove, jesenove, mahogonijeve, kuhinje z mramorom ali brez tega, stolice za gostilno ali vrt, iz trdega lesa po L. 20.— Skladišče Via Udine 25. 338

PEVOVODJA odeske katedralne cerkve predlaga svoje usluge kot pevovodja cerkvenega ali drugega društvenega zbora. Poučuje tudi glasbo (klavir, gošlji, »solfeđio«) govori angleško, špansko, portugalsko, italijansko in slovanske jezike. Ponudbe poslati na naslov: V. Dvornikoff, Trieste, pošto ležeče. 352 (Dalič).

NOVE POSELJE L. 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L. 45.—, volnene L. 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chiffoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

SVINEC, med, staro, težko železo kupuje Branich & Snidersich, Trst, via della Tesa 16. 47

MLADENIC, resen, zanesljiv, s popolnim znanjem slovensčine in italijanščine, govornik, dobi mesto tajnika pri stavbenem podjetju. Natančne ponudbe z resnimi referencami naj se pošljejo: Gorica, pošti predal 53. 354

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L. 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalne sobe od L. 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 16

Strojno in stavbeno ključavničarstvo
dobro vpeljano, se radi smrti podjetnika
proda 119
TEMERL, Maribor Volkmerjeva ul. 6

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah
ALOJZIJ POVH
Trst, Piazza Garibaldi št. 2
(prej Barriera)

Velikanske cene
plačam za KUNE in ZLATICE.
Lisičje, dihurjeve, vidrine, jazbečeve in zajčeve KOŽE plačujem po najvišjih cenah. 27
D. WINDSPACH, Trst, Via Cesare Battisti (Stadion) št. 10, II. nadstr.

Dobro vpeljana in kompletno opremljena nova
tovarna gumbov
v Slovenjgradcu, blizu Maribora, radi bolezn
takoj na prodaj.
Poleg tovarne stoji skoraj novo, moderno, enonadstropno poslopje s 4 stanovanji, ki so takoj na razpolago. Eventuelno sprejem nega ali dva
družabnika.
Interesenti dobijo natančne podatke pri: 120
Hribarju, Slovenjgradec, Slovenija.

Najstarejši slovenski denarni zavod.
Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom, uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca štev. 19, I. n.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje
po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na vključbe, menlice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.
Uradne ure za stranke od 9 do 13.
Ob nedeljah in praznikih je urad zapr
Št. telef. 25-67.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec
Roman (76)

Poročilo možstva se je kaj hitro razširilo po krovu in ljudje, ki že prej niso bili vdani admiralu, so prejasno spoznali v kako nevarnem položaju se nahajajo. Ne da bi se ravno očitno uprli, so se podali v spodnje prostore in so se protivili priti na krov, dokler jih niso priklitali častniki, ki so sami tudi obojevali admiralovo ravnanje. Kratkotomalo so naznanili kako stoji vsa stvar med možstvom, ne da bi imenovali posameznikov, nad katerimi bi se lahko ohladila admiralovala jeza. Solnce je šlo ravno k zatonu. Na admiralski ladji se ni zgodilo ničesar, kajti Kranc je bil v ječi, admiral pa se je ves iz sebe podal v svojo kajuto.

Medtem pa Filip s svojim ljudmi ni počival. Na vso moč so črpali vodo, ki se je nabrala v ladi, ko je priplul čoln, iz katerega je stopil Kranc in se prikazal na krovu »Dorta«.

»Kapitan Vanderdecken, prihajam, da se vam dam na razpolago, če me hočete vzeti — če ne me vsaj varujejo, kajti prav gotovo bi me jutri zjutraj obesili, če bi ostal na svoji ladi.«

Moštvo v čolnu je tudi mojega mnenja in se vam pridružuje, če ste seveda zadovoljni.«

Cepprav bi Filip raje imel, da se ne bi to zgodilo, se pod takimi razmerami ni mogel upirati temu, da ne bi sprejel Kranca, toliko bolj, ker ga je vzbujal in bi za njegovo življenje, ki je bilo brez dvoma v veliki opasnosti, žrtvoval kolikor bi mogel; toda mornarjem je nasvetoval naj se raje vrnejo. Ko pa mu je Kranc povedal, kaj se je pripetilo na krovu »Leva« in ko so mornarji vneto prosili naj jih ne pošlje v gotovo smrt, ki jih vsekarok čaka, ker so pomagali Krancu iz ječe, jim je Filip dovolil, čeprav nerad, ostati.

Noč je bila viharna, morje pa ni divjalo, ker je veter vel le po obrežju. Moštvo »Dorta« se je tekotom, pod vodstvom Filipa in Kranca, posrečilo ladijo toliko razbremeniti, da so bili drugo jutro zmogni obrniti jo, kajti našli so, da tla niso močno poškodovana. Sreča je bila zanje, da niso v svojih naporih odnehal, kajti nekaj ur pred solničnim vzhodom se je veter preokrenil. Komaj so pritrtili svoje krmilo, ko je začelo morje precej valovati. Admiralska ladija je ležala še vedno nepremično, kajti najbrže se ni nikdo potrudil spraviti jo iz pečin. Filip je bil v veliki zadregi, kajti »Levega« moštvo ni hotel in ni mogel pustiti tu, pa tudi admiralu bi ne smel odreči sprejema, če bi on hotel priti na krov, toda sklenil pa je smatrali slednjega je kot potnika, sam pa prevzeti celokupno vodstvo. Admiralska ladija je bila tako dobro miljo stran na obrežju. Medtem pa je Filip svojemu moštvu zapovedal naj napolnijo sode z vodo iz reke, ki se je ne daleč od ladje izlivala v morje in čakal, kaj ukrene admiral.

skaj jedrenica. Ko so sode napolnili je odposlal svojega sla proti mestu, kjer so stpostavili komodorja, da bi ga pripeljal na ladijo. Toda mornar se je vrnil, ne da bi ga našel čeprav je »preiskal ves kraj« naokoli.

Druga dne je Filip opazil gibanje admiralskih čolnov, ki so vse svoje zaloge pripeljali na obrežje. Dan kasneje so razpostavili sotoze, iz česar se je dalo sklepati, da je moštvo zapustilo »Leva«. Po noči je pibal oster veter in morje je zelo narastlo. Druga dne so odstranili jedrenike, naglji ladijo — in Filip je spoznal, da je admiral v stiski, in se s Krancem posvetoval, kaj naj ukreneta. Pustiti »Levo« moštvo na obali je bilo nemogoče, ker bi tu gotovo pomrli od gladi in vremenskih nazgod. Toda bolje je bilo počakati, da se začne popojanja nasprotna stranka in zato je Filip počakal še nekaj časa.

Očividno je bilo, da je med moštvo admiralске ladje izgnani vsaka pokorščina, kajti po dnevi so se klatili po skalovju, po noči pa kurili kresove in popivali. To tratenje živil je Filip zelo potrpe. Sam je imel le toliko, kolikor je zadoščalo za njegovo lastno posadko in je moral pomisliti, da ga bodo admiralovi mornarji prosili naj jih vzame na krov, kakor hitro bodo ob vse zaloge. Tako je ostalo teden dni, ko je k »Dortu« spet priplul čoln, ki je bil v njem ravno cel častnik, ki ga je poslal admiral prvi pot da bi »arrestiral Filipa. Ko je stopil častnik na krov se je Filipu globoko priklonil.

Torej me priznajte kot načelnika tega posojilnika?« je pripomnil Filip.

(Dalič).